

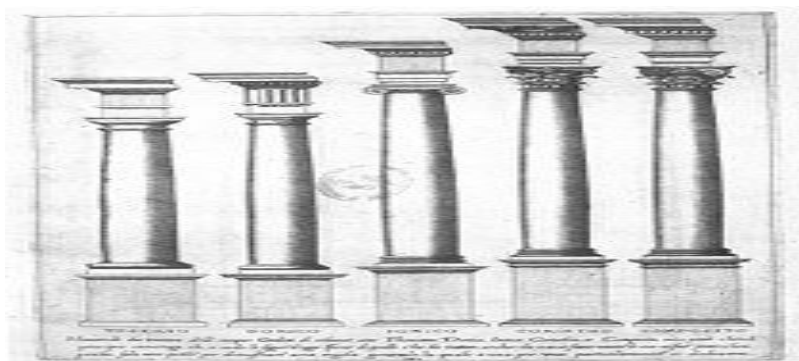
Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ «Любешівський технічний фаховий коледж
Луцького національного технічного університету»

АРХІТЕКТУРНІ ДЕТАЛІ ТА ОБЛАДНАННЯ ІНТЕРЄРІВ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ РОБІТ

для здобувачів освітньо-професійного ступеня **фаховий молодший бакалавр**
освітньо-професійної програми «**Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн**»
галузі знань **19 Архітектура та будівництво**
спеціальності **192 Будівництво та цивільна інженерія**
денної форми навчання

Любешів – 2023

УДК 7.021.34(07)

Д17

До друку

Голова методичної ради ВСП «Любешівський ТФК Луцького НТУ»

_____ Герасимик-Чернова Т.П.

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в репозитарій коледжу

Бібліотекар _____ М.М.Деміх

Затверджено методичною радою ВСП «Любешівський ТФК Луцького НТУ»,

протокол № _____ від «_____» _____ 2023 р.

Рекомендовано до видання на засіданні циклової методичної комісії педпрацівників

будівельного профілю ВСП «Любешівський ТФК Луцького НТУ»,

протокол № _____ від «_____» _____ 2023 р.

Голова циклової методичної комісії _____ Данилік С.М

Укладач: _____ Данилік С.М., викладач вищої категорії

Рецензент: _____

Відповідальний за випуск: _____ С.М.Данилік, викладач вищої категорії, голова циклової методичної комісії педпрацівників будівельного профілю ВСП «Любешівський ТФК Луцького НТУ».

Архітектурні деталі та обладнання інтер'єрів [Текст]: методичні вказівки до практичних робіт для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня: фаховий молодший бакалавр, галузь знань 19 Архітектура та будівництво, спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія за освітньо-професійною програмою «Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн» денної форми навчання/ уклад. С.М.Данилік – Любешів: ВСП «Любешівський ТФК Луцького НТУ», 2023. – 36с.

Методичне видання складене відповідно до діючої програми курсу «Архітектурні деталі та обладнання інтер'єрів» з метою вивчення та засвоєння теоретичних знань.

С.М. Данилік, 2023

Вступ

Дисципліна «Архітектурні деталі та обладнання інтер'єрів» є складовою частиною нормативно-методичного забезпечення навчального процесу для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня: фаховий молодший бакалавр, галузь знань 19 Архітектура та будівництво, спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія за освітньо-професійною програмою «Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн»

Програмою курсу “ Архітектурні деталі та обладнання інтер'єрів ” передбачено проведення практичних робіт в кількості 16 год., результати виконання яких подаються із подальшим захистом, що сприяє кращому засвоюванню теоретичного матеріалу і розвитку фахових здібностей здобувачів освіти.

Метою виконання практичних робіт є ознайомлення здобувачів освіти із сучасними стилями, архітектурними деталями, технікою обробки інтер'єрів та екстер'єрів.

В процесі виконання практичних робіт здобувачі освіти розширяють і закріплюють теоретичні знання, набуті під час вивчення дисципліни “ Архітектурні деталі та обладнання інтер'єрів ”, вчать самостійно працювати з технічною літературою, державними стандартами, підбирати будівельні матеріали, деталі та обґрунтовувати доцільність їхнього використання в дизайні інтер'єрів.

Мета курсу – підготувати фахового молодшого бакалавра, який добре знає різні види архітектурних деталей, види сучасних стилів та вміє їх застосовувати в дизайні інтер'єру.

Завдання курсу - полягає у вивченні архітектурних деталей, сучасних стилів інтер'єрів, композиційних рішень в оформленні екстер'єра і інтер'єра будівель.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті вивчення дисципліни

ІК. Здатність приймати участь у розв'язанні складних спеціальних задач та виконувати практичні в галузі будівництва та цивільної інженерії, використовуючи основні теорії і методи фундаментальних та прикладних наук;

нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення, працювати в команді.

ЗК 05. Здатність демонструвати знання з фундаментальних дисциплін в предметній області будівництва та цивільної інженерії, в обсязі необхідному для засвоєння загально-професійних дисциплін.

ЗК 07. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, в тому числі використовуючи інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 09. Систематизація, закріплення та розширення теоретичних знань, їх застосування для вирішення комплексної науково-прикладної задачі в галузі будівництва та архітектури.

ЗК 10. Базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; навички використання програмних засобів для моделювання і навички роботи в комп'ютерних мережах.

ФК 01. Здатність читати будівельні креслення, користуватись нормативно-технічною і довідковою літературою, дотримуватися вимог ДБН та ДСТУ на виконання і приймання будівельно-монтажних робіт в галузі будівництва та цивільної інженерії.

ФК 02. Знання класифікацію та основні властивості і галузь застосування будівельних матеріалів і виробів та конструкцій, уміння ефективно використовувати їх при проектуванні та зведенні об'єктів будівництва.

ФК 03. Знати базові основи форматування в дизайні, вміти поєднувати будівельні матеріали в композиції.

ФК 04. Знання інформаційних систем та програм і технологій у галузі будівництва та цивільної інженерії, застосування їх у практичній діяльності.

ФК 05. Знання технологічних процесів при зведенні, опорядженні, експлуатації, ремонті та реконструкції об'єктів будівництва та інженерних мереж з дотриманням вимог охорони праці та виробничої санітарії.

ФК 09. Здатність використовувати професійно-профільні знання, уміння й навички під час капітального ремонту і реконструкції будівель і споруд.

ФК 15. Базові знання про основи дизайну, малювання, моделювання і макетування, основи композиції, технічного рисунку, основи кольорознавства при проектуванні об'єктів будівництва, уміння їх використовувати у професійній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 6. Використовувати різні джерела, в тому числі, сучасні інформаційні та комунікаційні технології, для ефективного пошуку, оброблення та аналізу інформації, спілкування на професійному та соціальному рівні.

ПРН 08. Використовувати знання нормативних документів в галузі будівництва, архітектури і управлінської діяльності при вирішенні задач будівництва та цивільної інженерії.

ПРН 09. Здійснювати обміри будівель та виконувати робочі креслення, уміння їх читати та коригувати, уявляючи роботу конструктивних елементів будівель, споруд та інженерних систем.

ПРН 10. Здійснювати оптимальний підбір та ефективне використання сучасних будівельних матеріалів, виробів та конструкцій, на підставі аналізу їх технічних характеристик та властивостей.

ПРН 20. Уміти працювати самостійно, планувати, аналізувати, контролювати, оцінювати власну роботу та роботу інших осіб.

Тематичне планування практичних робіт

Теми самостійної роботи

№ теми	Назва тем курсу	Кількість годин
3	Архітектурні деталі.	14
4	Інтер'єр будівель та їх обладнання.	2
Всього:		16

ПРАКТИЧНА РОБОТА №1

Тема: Архітектурні ордери. (2 год)

Мета: повторити та закріпити досягнення учнів за попередніми темами; уточнити та поглибити попередньо засвоєні знання, ознайомити учнів з побудовою ордерів; розвивати аналітичне мислення, професійні навички, тренувати увагу, пам'ять; виховувати професійну культуру, уважність, старанність, вміння зосереджуватися, приймати самостійно конструктивні рішення.

Завдання. Побудувати ордери за даними розмірами на форматі А3.

Теоретичні відомості

Класифікація ордерів

Канонічні архітектурні ордери Віньолі і Палладіо нараховують 5 різновидів:

1. **Тосканський ордер** найбільш простий за своїми формами і деталей і найбільш важкий по пропорціям. Має гладку колону і нескладний антаблемент.

Тосканський ордер – найпростіший в обробці. З здебільшого його виконують штукатури, але буває, що капітель і базу роблять ліпники. Цей ордер має масивні частини. Висота колони дорівнює 7 нижнім діаметрам або 14 модулям. Модуль дорівнює половині діаметра колони в нижній підставі або 12 партам.

Колона цього ордера має утоншення вгорі, рівне V5 нижнього діаметра. Колона

гладка з простою круглою капітеллю. Вона складається з архітектурних обломів без ліпних прикрас.

Доричний ордер представляє великий інтерес за суворістю і закономірності своєї будови. Підтримуюча частина карниза може мати зубчики або модульони. Особливістю доричного ордера є фриз, розроблений своєрідними пластичними елементами - тригліфами, що чергуються з метопами. Всі тригліфи, не виключаючи і кутових, містилися по осях колон. По всьому колу колони цього ордера розташовані вертикальні, криволінійні в горизонтальному перетині, поглиблення - каннелюри. Каннелюри поділяються гострими усенками. Вгорі і внизу трохи каннелюри закруглюються. Глибина каннелюр визначається проектом.

Доричний ордер менш масивний, ніж тосканський. Колонка доричного ордера простіше, її стрижень за висотою, що дорівнює 8 діаметрам або 16 модулів, буває гладкий або з 20 канелюрами (жолобками, ложками). На $\frac{1}{3}$ висоти стрижень колони має постійний розтин, вище він стає тоншим на $\frac{1}{6}$ нижнього діаметра.

2. **Іонічний** ордер вирізняється легкими пропорціями. Стовбур колони розділений каннелюрами, між якими залишені вузькі проміжки, що належать основному стрижню колони. Вони називаються доріжками. Найхарактернішою частиною Іонічного ордера є капітель з її валютоподібними завитками. Капітель цього ордера відрізняється від всіх інших тим, що збоку має інший характер, ніж з фасаду. Завитки валют утворюють з боків капітелі два валика - балюстри. В Іонічному ордері карниз розвинений за рахунок ускладнення підтримуючої частини, в якій, крім каблучка і четвертного вала, є пояс зубчиків або дентікул.

Капітель іонічного ордера не має шийки і тому вона більш низька і дорівнює за висотою не 1 модулю, а тільки $\frac{2}{3}$.

3. **Коринфський** ордер найбільш пластично розроблений і стрункий за пропорціями. Стрижень колони оброблений каннелюрами. Капітель має скульптурний характер і представлена двома рядами стилізованого листя аканта / трав'янистої рослини /. Загалом, структура карниза така ж, як і в Іонічному ордері, але з включенням нового елемента - модульонів у вигляді кронштейнів під слезніковою плитою. На плафоні слізником в проміжках між модульонами

знаходяться поглиблення - кесони.

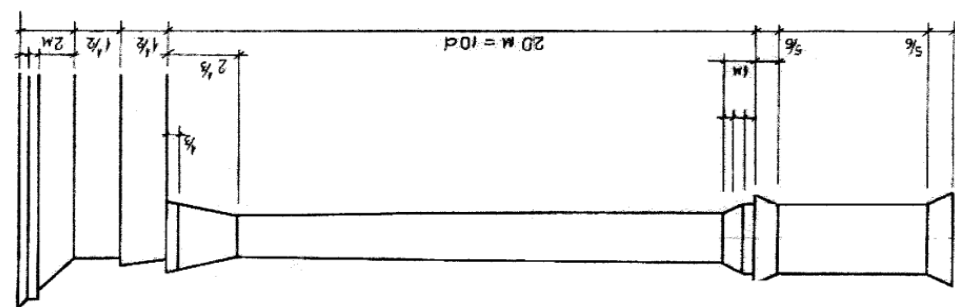
4. **Складний** ордер, є поєднанням Іонічного і Коринфського ордерів, тому його називають ще **Складовим** або **Композитним** ордером. Капітель представляє поєднання Іонічного і Коринфського ордерів. Інші деталі скомпоновані за зразком коринфських і також багато орнаментовані.

Хід роботи

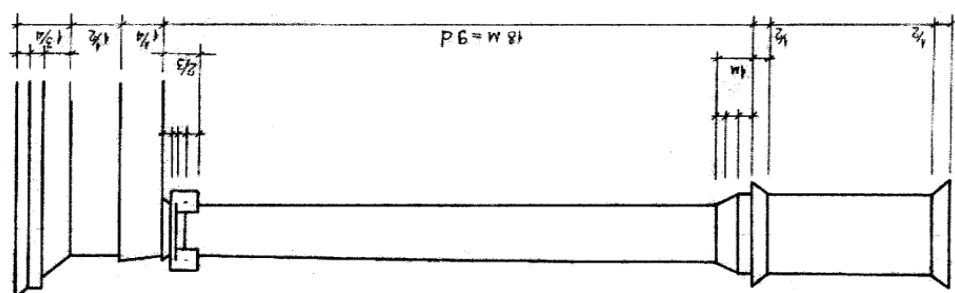
Викреслювання схеми ордеру в масах проводиться в такій послідовності:

- визначається графічна величина модуля і з максимальною точністю виконується лінійний масштаб;
- тонкою лінією наноситься вісь колони;
- визначається загальна висота ордеру в масштабі з наступною розміткою основних членувань ордеру (антаблемент, капітель, колона, база, рівень початку ентазису);
- наносяться горизонтальні виноси частин ордеру;
- викреслюється товщина колони, антаблемент, капітель, база з основними членуваннями.

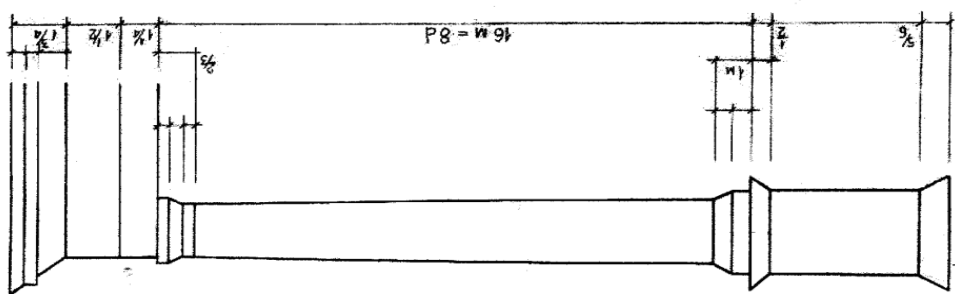
		Розміри в модулях				
		Тосканський ордер	Доричний ордер	Іонічний Ордер	Коринфський ордер	Складний (композитний) ордер
За Віньяолою	Висота ордеру без п'єдесталу	17 м 6 п	20 м	22 м 9 п	25 м	-
	Висота колони (h1)	14 м	16 м	18 м	20 м	-
	Висота антаблементу (h2)	3 м 6 п	4 м	4 м 9 п	5 м	-
	Відношення h1 до h2	1/4	1/4	1/4	1/4	-
За Палладіо	Висота ордеру без п'єдесталу	8 ¼ м	18 м 23'	10 м 49'	11 м 24'	12 м
	Висота колони (h1)	7 м	15 м*	9 м	9 ½ м	10 м
	Висота антаблементу (h2)	1 м 44 ½'	3 м 23'	1 м 49'	1 м 54'	2 м
	Відношення h1 до h2	1/4	1/4	1/5	1/5	1/5

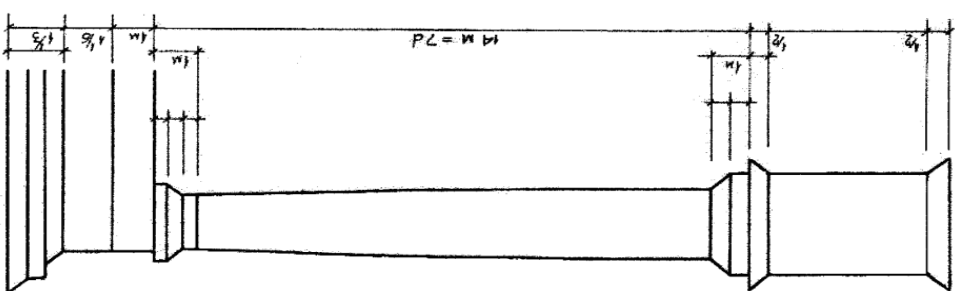
Коринфский
Модель = 60 мм

Ионический
Модель = 70 мм

Дорический
Модель = 75 мм

Тосканский
Модель = 85 мм

4 ЧАСТИНИ	12 ЧАСТИНИ	3 ЧАСТИНИ
-----------	------------	-----------

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

1. Який розмір має тосканський ордер?
2. Яка обробка колони тосканського ордеру?
3. Який розмір має доричний ордер?
4. Яка обробка колони доричний ордеру?
5. Який розмір має іонічний ордер?
6. Яка обробка колони іонічного ордеру?
7. Який розмір має коринфський ордер?
8. Яка обробка колони коринфського ордеру?
9. Який розмір має складний ордер?
10. Яка обробка колони складного ордеру?

ПРАКТИЧНА РОБОТА (2 год.)

Тема: Архітектурні обломи.

Мета: навчитися викреслювати архітектурні обломи.

Завдання: завдання виконується на листі формату А3. Розміри при виконанні завдання просявляються. Визначивши радіус побудувати архітектурні обломи (таблиця 1) та карниз (рис. 3).

№ по списку	R, см	№ по списку	R, см
1	2	13	1,9
2	2,1	14	1,8
3	2,2	15	1,7
4	2,3	16	2
5	2,4	17	2,1
6	2,5	18	2,2
7	2,6	19	2,3
8	2,7	20	2,4
9	2,8	21	2,5
10	2,9	22	2,6

11	1,5	23	1,9
12	1,6	24	1,8
		25	1,7

Теоретичні відомості

Архітектурні обломи — профілі поперечних розрізів пластичних архітектурних деталей — гуртів, які є складовими елементами архітектурних колонних ордерів чи самостійним декором.

Класичні архітектурні обломи поділяються на прямолінійні та криволінійні:

До прямолінійних архітектурних обломів належать полиця та пілка (прямокутні або трапецієвидні виступи) і плінт (прямокутна база колони або виступ стіни).

Криволінійні архітектурні обломи, в свою чергу, поділяються на прості (окреслені з одного центра) і складні (окреслені з двох центрів).

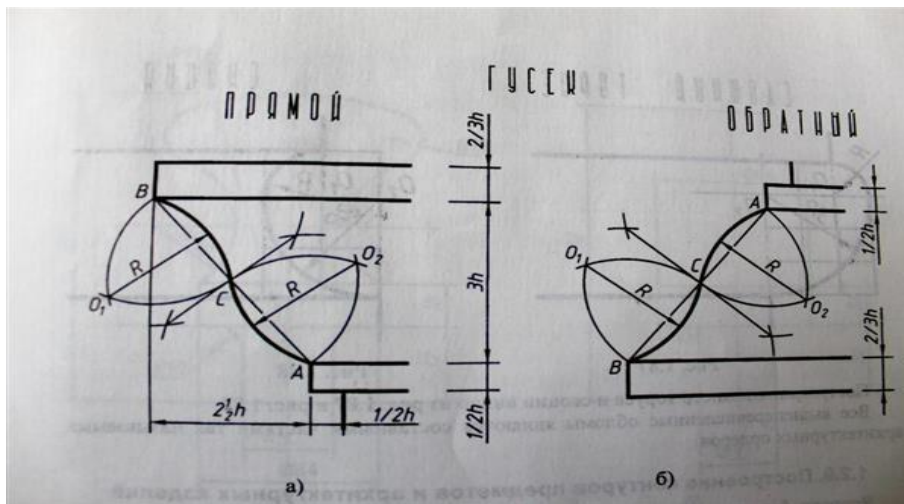
До простих архітектурних обломів належать вал, валик та четвертний вал (опукла половина або чверть кола) й викружка (вгнута чверть кола).

До складних архітектурних обломів належать: «гусьок» (сполука опуклої нижньої та вгнутої верхньої дуг з однаковими радіусами), «каблучок» (сполука вгнутої нижньої та опуклої верхньої дуг із різними радіусами). Сполука полиці з валиком утворює астрагал.

Класичні архітектурні обломи створено в Стародавній Греції, як складові частини карнизів, капітелей, колон, баз та інших елементів архітектурних ордерів (рис. 1).

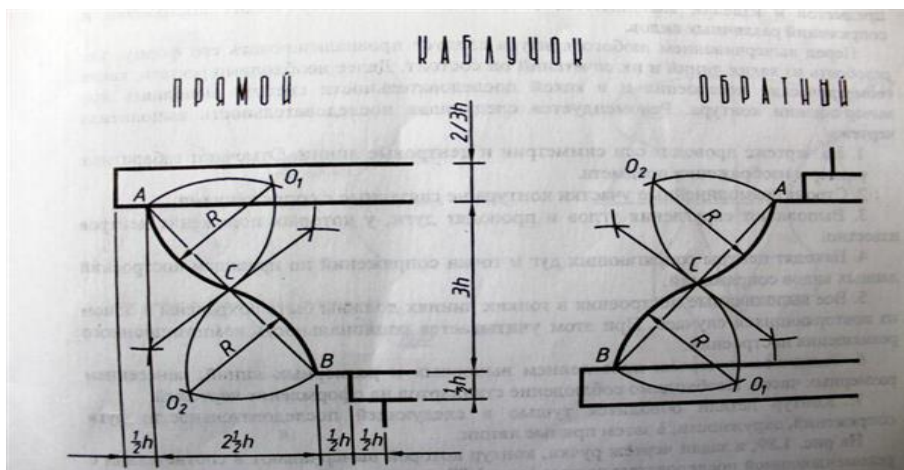
Хід роботи

Побудова прямого і зворотного гуська

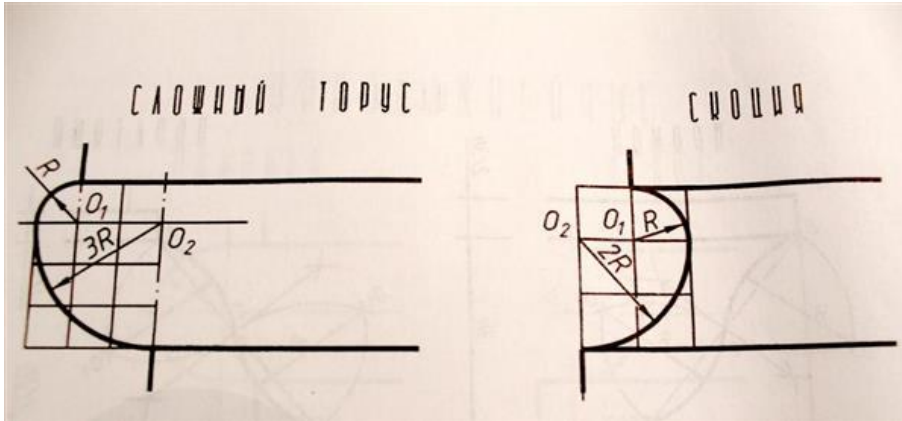
Для побудови прямого і зворотного гуська необхідно:

- з'єднати дві задані точки A і B, це буде початок і кінець дуги;
- розділити відрізок навпіл в точці C;
- з точок A, B і C провести окружності радіусом $AC = BC = R$ до перетину в O_1 і O_2 ;
- з O_1 і O_2 описати дві дуги кола радіуса R.

Побудова зворотнього каблучка проводиться в тій же послідовності.

Побудова складного тору

Щоб побудувати контур складного тору, слід:

- задати радіус R ;
- накреслити 9 квадратів зі сторонами, рівними R ;
- знайти точку O_2 O_1 ;
- з точки O_2 провести дугу кола радіуса $3R$;
- з O_1 провести дугу кола радіусом R .

Побудова скоції

Побудова скоції проводиться аналогічно викреслюванню складного тору:

- вибрати радіус R ;
- побудувати 6 квадратів зі сторонами, що дорівнюють радіусу R ;
- знайти точки O_1 і O_2 ;
- з точок O_1 і O_2 викреслюють дуги радіусом R і $2R$ відповідно.

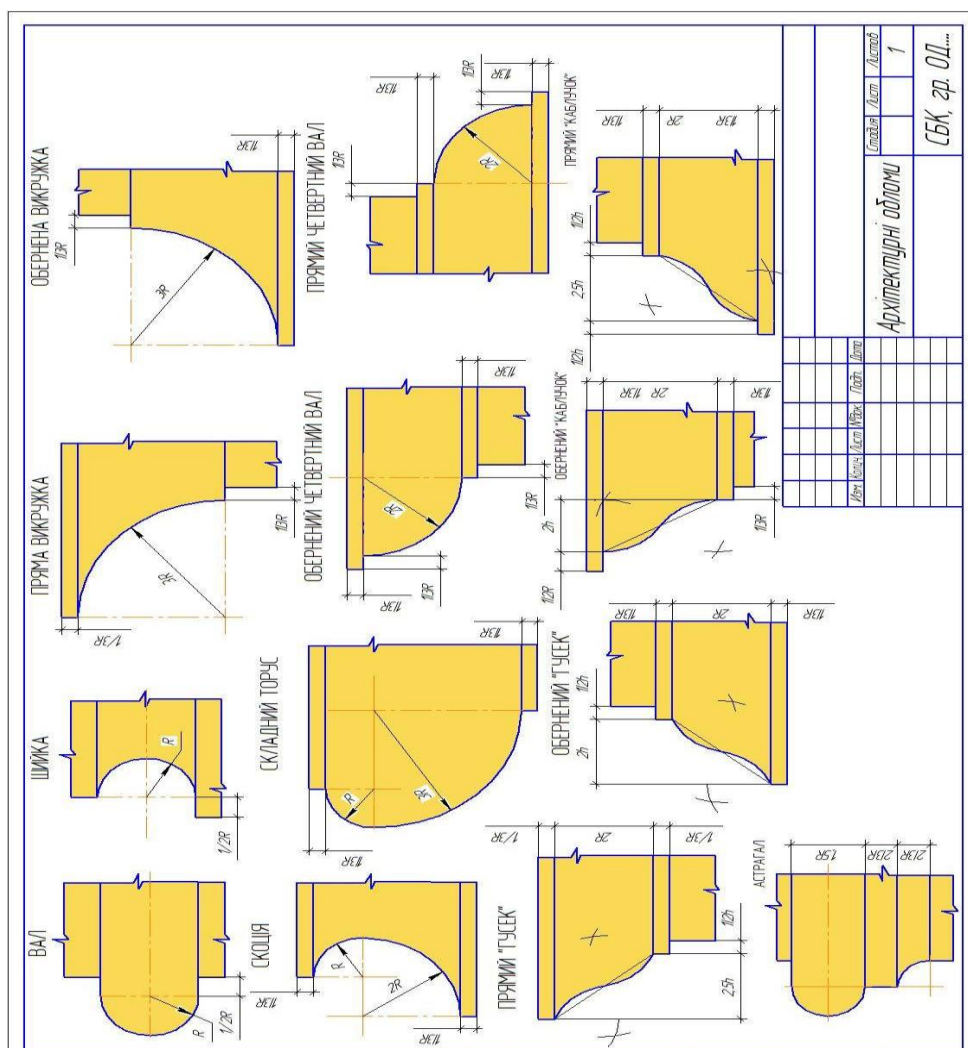
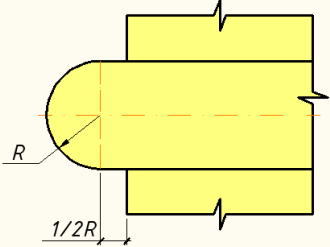
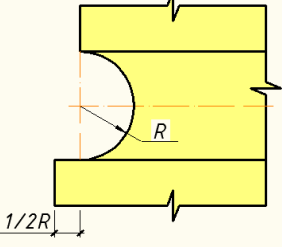
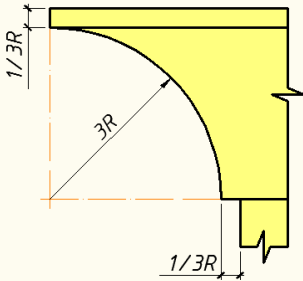
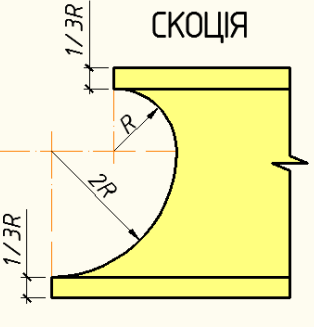
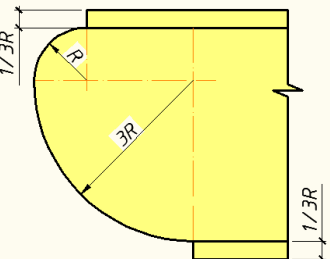
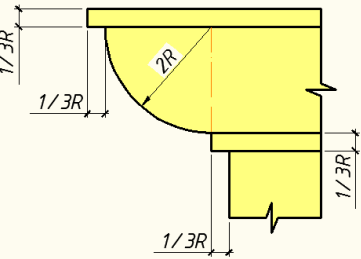
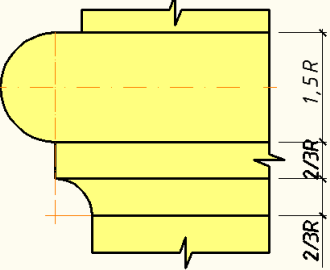
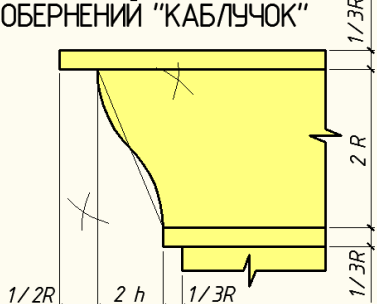

Рис. 2. Приклад виконання роботи «Архітектурні обломи»

Таблиця 1. Графічне завдання «Архітектурні обломи»

ВАЛ 	ШИЙКА
ПРЯМА ВИКРУЖКА 	СКОЦІЯ
СКЛАДНИЙ ТОРУС 	ОБЕРНЕНИЙ ЧЕТВЕРТНИЙ ВАЛ
АСТРАГАЛ 	ОБЕРНЕНИЙ "КАБЛУЧОК"

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

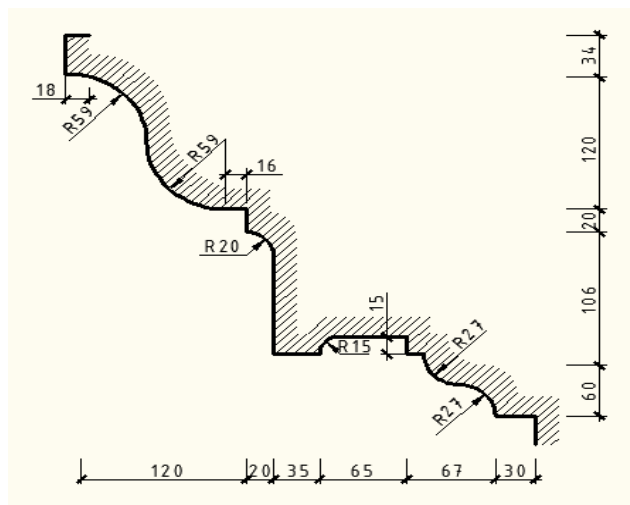
1. Що таке архітектурні обломи?
2. Які бувають класичні архітектурні обломи?
3. Як побудувати прямий гусьок?
4. Як побудувати зворотній гусьок?
5. Як проводиться побудова скоції?

ПРАКТИЧНА РОБОТА №3 (2 год.).

Тема: Карнизи

Мета: навчитися викреслювати карнизи з архітектурних обломів.

Завдання: накреслити карниз за заданими розмірами (рис.1). Завдання виконується на листі формату А3. Розміри при виконанні завдання проставляються.

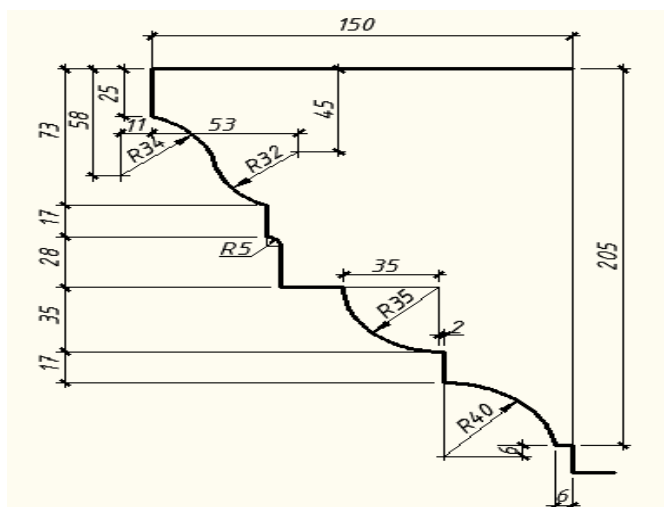

Рис. 1 Карнизи

ПРАКТИЧНА РОБОТА №4 (2 год.).

Тема: Геометрична композиція.

Мета: Навчитися складати контрастну композицію із геометричних фігур.

Матеріали та інструменти.

1. Креслярський папір.
2. Креслярські інструменти.
3. Гуаш чи акварельні фарби, туш, пензлики, плакатні пера, рейсфедер.

Завдання: Скласти умовну композицію із геометричних фігур на поєднання більших і менших об'ємів, кольорових чи тонових протилежних характеристик (біле – чорне, червоне–жовте, жовте–зелене).

Теоретичні відомості

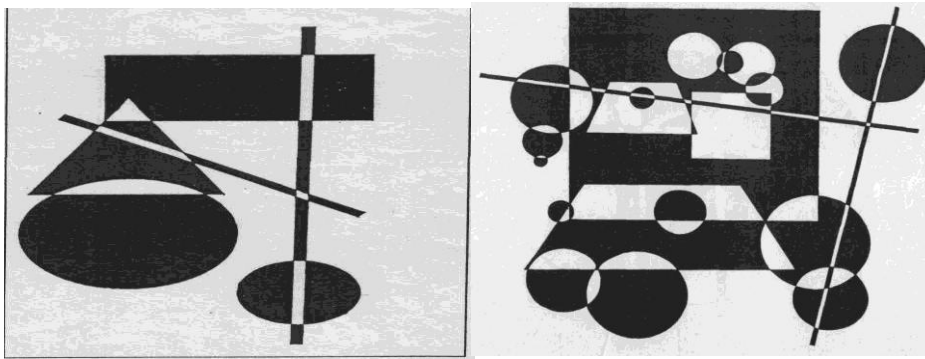
Геометрична композиція– це різноманітні геометричні фігури, тобто, косинці, трикутники, багатокутники, квадрати, ромби, зірки, кола, еліпси і т. д. об'єднанні в гармонійну синхронну або асинхронну композицію.

Композиція застосовується в архітектурі, живописі, предметах побуту і т. п. У архітектурі орнамент служить прикрасою різних частин будівлі у вигляді вставок.

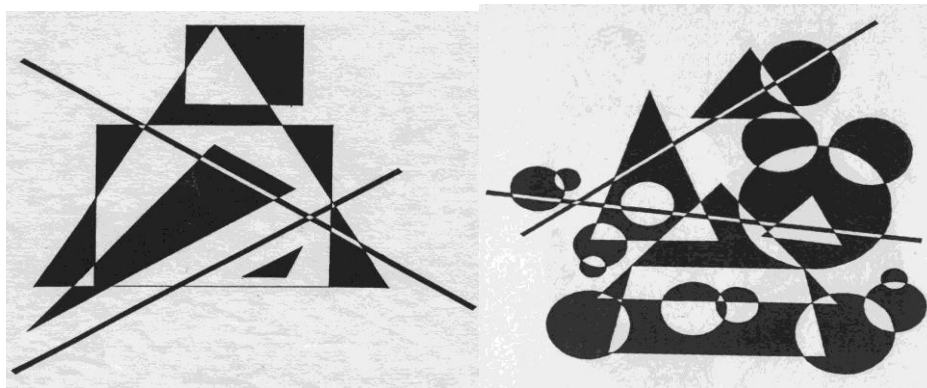
Хід роботи

1. Геометричні фігури можуть бути одно типового плану: одні трикутники, одні круги чи прямокутники і т.д., або змішаного плану.
2. Вони можуть бути введені в композиційне розв'язання для виявлення контрасту.
3. Техніка виконання може бути різною чорно-біла або в кольорі, крапками або штрихами.

ЗРАЗКИ мал.1.2

малюнок3,4

01 - статика, холод

02 - статика, тепло

03 - статика, холод

04 - динамика, холод

05 - динамика, контраст

06 - динамика, тепло

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

1. Що об'єднує в собі геометрична композиція?
2. Яка застосовується тональність при оформленні геометричної композиції?

ПРАКТИЧНА РОБОТА №5 (2 год).

Тема: Орнаменти.

Мета: Навчитися виконувати ритмічні композиції з різних видів орнаменту.

Матеріали та інструменти.

1. Креслярський папір.
2. Креслярські інструменти.

Завдання. Виконати один вид орнаменту на свій вибір.

Теоретичні відомості

Орнамент – це мальовнича графічна, зліплена або скульптурна прикраса, що складається з геометричних фігур, рослин, зовнішніх форм тварин та інше, шляхом їх спрощення і узагальнення. Орнамент, зазвичай, ритмічно побудований, поділяється на геометричний (лінійний), рослинний, тваринний, технічний і т. д. Орнамент застосовується в архітектурі, живописі, предметах побуту і т. п. У архітектурі орнамент служить прикрасою різних частин будівлі. У залежності від смаку й винахідливості архітектора або художника орнаменту можна надавати будь-які комбінації.

Геометричний орнамент – це різноманітні геометричні фігури, тобто, косинці, трикутники, багатокутники, квадрати, ромби, зірки, кола, еліпси і т. д.

Рослинний орнамент – це листя, квіти, плоди природного вигляду або стилізовані.

Тваринний орнамент – це фігури домашніх і диких тварин (частіше хижих), птахів, риб, комах і т. д.

Технічний орнамент – це фігури машин різного призначення: автомобілів, літаків, тепловозів, вагонів, кранів і т. д.

Різний орнамент – це візерунок, побудований у залежності від призначення: навчальний (у вигляді глобусів, косинців, циркулів, лінійок); військовий – у вигляді зброї або трофеїв і т. д.

В архітектурі найбільш широко застосовують орнаментовані вставки, найчастіше їх виготовляють на окремих плитах, обрамлених рамкою, і

встановлюють на фасадах будівель під чи над вікнами, над дверима, на простінках і т. д.

Хід роботи

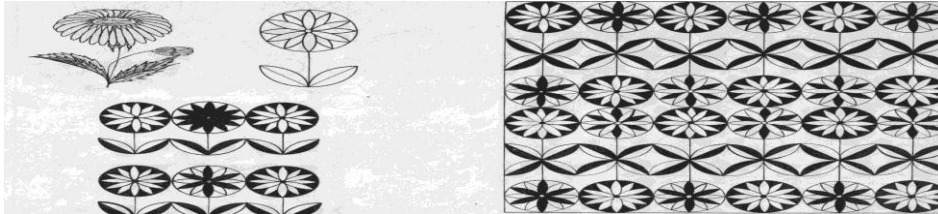
Візьміть аркуш паперу формату А 12, зробіть рамку, на відстані до 2 см від краю і розграфіть його прямими лініями по вертикалі і горизонталі через певний інтервал так, щоб лінії не виходили за межі рамки. Одержимо ритмічний поділ.

1. Потім проведіть поділ, не по одній лінії, а по трьох разом на відстані 2-3 мм одна від одної, а між першими і наступними трьома лініями зробіть відстань 1-1,5см. З'являється вже більш цікавий ритм. А якщо в тих місцях, де вертикалі і горизонталі перетинаються, зафарбувати утворені квадратики тоном, ритм стане ще більш виразнішим.

Ритм можна будувати не лише на прямих, а й на ламаних, хвилястих лініях, на найскладніших перетинах.

3. За основу композиції можна взяти природний аналог — яку-небудь нескладну рослину, наприклад, квітку, плід, листок або метелика, їх потрібно змалювати з натури з усіма подробицями, а потім спростити малюнок так, щоб залишилась контурна схема замальовки, тобто трансформувати природну форму в технічну, зберігаючи її природний ритм.
4. Наступний етап – складання із стилізованих елементів ритмічного ряду або ритмічної сітки. Припустимо, що за основу орнаментального режиму ви взяли природний аналог — метелик. Половина метелика попадає в рамку вашого уявлення, а друга — не поміщається. Щоб цього не сталося, потрібно перш за все перевірити на чернетці на малому розмірі, а чистовик бажано розмітити по горизонталі і вертикалі. Інакше композиція ритму буде виглядати як випадковий фрагмент цілого.

ЗРАЗКИ

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

1. Що таке орнамент?
2. Які бувають види орнаментів?
3. Яка послідовність викреслювання орнаментів?
4. Що означає стилізація квітки, тварини тощо?
5. Де використовують орнаменти?

ПРАКТИЧНА РОБОТА №6 (2 год.).

Тема: Трафарети.

Мета: Навчитися виконувати трафарети.

Матеріали та інструменти.

1. Креслярський папір.
2. Креслярські інструменти.
3. Скотч, оліфа, лак.

Завдання. Виконати трафарет на форматі А12.

Теоретичні відомості

Трафарети, їх призначення і види

Такий декор змінить ваше житло назавжди та придасть йому гармонії, оскільки трафарети об'єднують меблі із стінами в єдине ціле та розставляють акценти в потрібному місці.

Трафарети бувають таких видів:

1. прості, тобто однотонні;
2. комбіновані, коли, використовуючи набір трафаретів та різних відтінків фарб, створюється складний гарний малюнок;
3. об'ємний, який здійснюється за допомогою шпаклівки;антитрафарет чи зворотній, коли навколо закритої площі стіни розпорошується фарба. Завдяки таким картинкам створюється ефект свічення, ореолу навколо чіткого контуру.

Найбільш приємним у декоруванні стін за допомогою трафарету є те, що на весь процес ви витратите небагато часу, навіть, якщо виберете досить складний варіант малюнка. Універсальність акрилової фарби полягає в тому, що трафарети можна наносити на пофарбовані стіни, шпалери, панелі, дерево, скло, тканину. Акрил на будь-якій поверхні міцно триматиметься, крім фактурної стіни.

Види трафаретів

Донедавна трафарети для декору своїми руками вирізали вручну з картону, на якому малювали контури візерунка, потім ножом по цих контурах виконували розрізи.

Сам картон вимочували в оліфі і висушували, щоб він став водостійким і не розмокнув під час нанесення фарби.

Зараз же можна вирізати їх зі щільних клейонкових матеріалів або ламінованого паперу і не займатися просоченням.

Крім того, як зробити трафарет для декору з власноручним намальованим візерунком, так і трафарети для декору роздрукувати безкоштовно можна. При цьому варто зауважити, що трафарети були, і до цих пір застосовуються:

- прями прості трафарети;

- прямі складні трафарети;
- зворотні прості трафарети;
- зворотні складні трафарети.

Сьогодні всі сучасні різновиди трафаретів можна придбати в спеціалізованих будівельних чи художніх магазинах. Вони, готові трафарети для декору – як правило, багаторазові і виконані з матеріалу на зразок товстої плівки; крім того, сучасні трафарети можуть представлятися у вигляді трафаретної самоклеючої плівки (одноразові трафарети).

Простий трафарет – він же однокомпонентний трафарет, тобто за допомогою таких трафаретів за один раз можна нанести одноколірний візерунок, який не має ніяких деталей на зразок відблисків, тіней, текстур і так далі.

Візерунки та орнаменти, які виконуються за допомогою простих трафаретів – це самий елементарний і простий декор, який тільки існує.

Дуже зручним представляється нанесення контуру малюнка по кишені простого трафарету, з подальшим ручним розписом.

Складний трафарет складається з декількох трафаретів, тобто, основною є трафарет, яким наноситься основний візерунок, потім береться інший трафарет з вирізаними деталями, які наносяться поверх першого, основного візерунка.

Такий трафарет являє собою комплект, який може складатися з двох і більше трафаретів.

Візерунок-орнамент, який виходить за допомогою нього, може мати і різного роду деталі, світлотіні, текстури, виконані з різних кольорів і їх відтінків.

Прямий трафарет – це самий звичайний, класичний візерунок, який, мабуть, знають усі. Виглядає він як листовий матеріал з вирізаним в ньому візерунком.

Цей листовий матеріал притуляють до стінки і наносять фарбу у проріз, тим самим перебиваючи візерунок на поверхню.

У разі, якщо це складний прямий трафарет, то після перенесення візерунка з першого і його висихання, береться другий такий трафарет з прорізом тієї чи іншої

деталі. Іншим кольором наноситься поверх основного візерунка і так далі, таких трафаретів може бути багато, і чим їх більше, тим більш деталізований візерунок, орнамент або малюнок вийде.

Зворотний трафарет є абсолютною протилежністю прямим. Тобто, береться листовий матеріал, вирізається з нього контур візерунка, який і є зворотним трафаретом, а він прикладається до стіни на основний, пофарбований фон, закриваючи ділянку стіни.

Навколо наноситься інший колір/відтінок фарби. Таким чином і виходить візерунок, який також може бути з різними додатковими ефектами за наявності ще кількох трафаретів із відповідними деталями.

Найчастіше зворотні трафарети застосовуються під час аерографії, тобто декорування поверхонь з нанесенням лакофарбових розчинів фарборозпилювачами.

Хід роботи

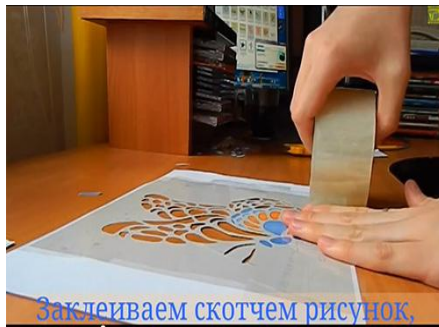
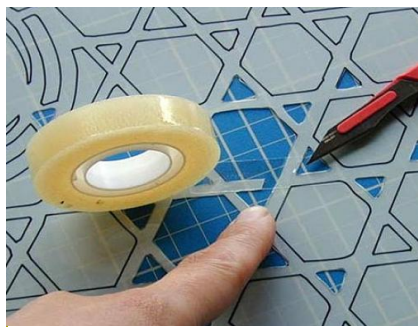
1. Підібрати малюнок, який сподобався.

Для початку нам потрібно виконати ескіз для нашого майбутнього трафарету. Вибираємо в інтернеті або із наведених зразків і роздруковуємо в масштабі 1:1. Використовуючи малярний скотч, склейте отримані елементи. Створюємо малюнок.

2.3 допомогою копірувальної бумаги переносим малюнок на більш щільний папір.

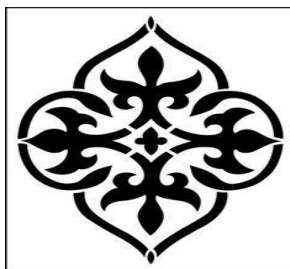
3. При допомозі канцелярського ножа вирізаємо малюнок, простежте при цьому, щоб дрібні деталі кріпилися до більших.

Якщо ви хочете зробити ваш трафарет більш зносостійким і вологостійким, то обклейте його з двох сторін прозорим скотчем. Папір з вирізаним малюнком – трафаретом – можна також покрити лаком або оліфою або ламінувати.

Отформатировано: Шрифт: 14
пт, Цвет шрифта: Текст 1

Зразки

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

1. Яка послідовність виготовлення прямого трафарета?
2. Яка послідовність виготовлення зворотнього трафарета?
3. Призначення трафаретів?
4. Види трафаретів?

ПРАКТИЧНА РОБОТА №7 (2 год.).

Тема: Відмивка.

Мета: сформувати у здобувачів освіти навички володіння графічними інструментами та виконувати вправи з різних видів відмивок.

Завдання. Виконати шарову відмивку.

Теоретичні відомості

Відмивка - один із способів тональної і світлотіньової розробки креслень і деталей в архітектурному проекті. Характер відмивання впливає на виразність креслення, при рівномірному однотонному відмиванні він може здаватися монотонним і сірим, а при інтенсивному, різним за тоном відмивочного шару і по насиченості, дуже виразним і ефектним. Відмивання виконується такими художніми матеріалами, як туш (бажано китайська). Тільки, використовуючи ці матеріали, можна досягти прозорості шару, передати тонкі переходи від світлого до темного.

Відмивання тушшю. Техніка тушевого відмивання вимагає навичок і умінь. Для її виконання потрібні кисті (круглі) з м'якого волоса (білка, колонок), різного розміру. Туш бажано застосовувати китайську плиточну.

Для отримання розчину плиткова суха туш натирається на блюдце з додаванням невеликої кількості кип'яченої води до інтенсивного насиченого темного відтінку. Потім отриманий склад туші фільтрується через вату і марлю (2-3 рази) і переливається в скляну ємність з кришкою. Для отримання менш насичених, світлих розчинів, необхідно додати в отриманий розчин чисту кип'ячену воду. Так можна отримати необхідну кількість різних по світліні розчинів туші.

Шарова відмивка. Цей спосіб полягає в тому, що поверхня, яку потрібно відмити від світлого тону до темного, ділять на рівні по ширині смуги (чим дрібніше смуги, тим плавніше виходить перехід від світлого до темного). Потім вся поверхня перекривається слабким по світлості тоном розведеною тушшю. Коли поверхня висохне, тим же розчином починають знову покривати поверхню, залишаючи недоторканою першу смугу і так далі. Цей спосіб застосовується для відмивання криволінійних поверхонь, дахів або рельєфу місцевості.

2 спосіб. Розтяжка. У цьому способі необхідно взяти кілька розчинів туші (3-5 розчинів, різних по світлості). Особливість полягає в тому, що поверхню відмивання починають покривати світлим розчином, поступово додаючи темні розчини. Таким чином, у міру відмивання, колір натікань стає все темніше і темніше і внизу буде самим темним по тону. Виходить плавний перехід від світлого до темного. Тут слід дотримуватися наступних порад:

- зберігати інтенсивність натікань;
- бажано перед набранням більш темного тону кисть вимити і віджати;
- при додаванні більш темного розчину не торкатися пензлем паперу;
- в кінці роботи залишки ретельно прибрати віджатим пензлем у воду.

<https://www.youtube.com/watch?v=G3eLvDYZHdA>

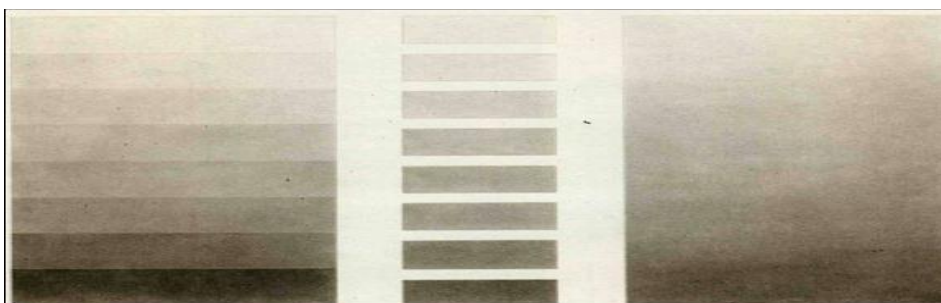
3 спосіб. Заливка. Робота полягає в покритті необхідної геометричної поверхні одним розчином розведеної туші. При відмиванні розчин туші пензлем зганяють вниз з лівого верхнього кута, рівномірно проганяючи туш горизонтальною смугою, до правого краю. При цьому виходить відмита смуга з натіканнями в нижній частині. Потім, знову набравши на кисть розведений склад туші, продовжують відмивання зліва направо, але вже трохи нижче з захопленням отриманого натікання у раніше відмитої смуги. Тим самим кисть як би допомагає туші стікати послідовними рядами вниз.

4 спосіб. Відмивання «по-сирому». Поверхня, яку необхідно відмити цим способом, покривають світлим розчином туші і по сирій поверхні, в тих місцях, які необхідно затемнити, проводять пензлем з набраними темним розчином. Межі цих затемнених ділянок злегка розтушовують вологим пензлем. Цей спосіб застосовується для зображення елементів антуражу (дерев, води, хмар, землі), а також для затемнення віконних і дверних прорізів.

Хід роботи

1. Викреслюємо шаблон на форматі А3.
2. Виконуємо вправу №1 «Шарова відмивка».

ПРИКЛАД

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

- 1.Що таке відмивка?
- 2.Яка послідовність виконання шарової відмивки?
- 3.Яка послідовність виконання заливки?
4. Яка послідовність виконання відмивки по сирому?
5. Яка послідовність виконання розтяжки?

ПРАКТИЧНА РОБОТА №8 (2 год.).

Тема: Дизайн інтер'єру.

Мета: Навчитися підбирати кольори в дизайні інтер'єру.

Матеріали та інструменти.

1. Креслярський папір.
2. Креслярські інструменти.
3. Гуаш чи акварельні фарби, туш, пензлики, плакатні пера.

Завдання. Підібрати кольори в дизайні інтер'єру.

Теоретичні відомості

Дизайн — невід'ємна частина архітектури. За допомогою якісно підібраних меблів, вишуканих деталей та елементів декору можна ефектно підкреслити вподобання і спосіб життя господаря, зробити правильне зонування приміщення.

Найвибагливіші вподобання власників будь-якого житла — котедж це або маленький приватний будинок — знайдуть втілення у різноманітних інтерпретаціях стилів дизайну.

Дизайн інтер'єру зародився ще в стародавні часи, коли багаті люди прикрашали свої будинки, застосовуючи різні матеріали в обробці. Саме матеріали, застосовувані в обробці, і характеризують напрямки в дизайні інтер'єрів.

Під час розробки дизайн-проекту, Ви можете керуватися цими стилями і навіть вибрати якийсь конкретний. Під час вибору стилю в дизайні інтер'єрів доцільніше буде порадитися з фахівцем з дизайну. Ви можете почитати багато літератури про дизайн інтер'єрів і вибрати свій якийсь змішаний стиль, свій варіант, який буде відображати Ваш внутрішній світ.

Нині в світі високих технологій та інформації, з'явилася можливість докладно ознайомитися з культурою кожної цивілізації, і в подальшому використовувати їх неповторні особливості в оформленні інтер'єрів. Залежно від Ваших бажань і симпатій Ви може вибрати той чи інший стиль і застосовувати його як цілком, так і окремими деталями в дизайні інтер'єрів.

Але для того, щоб правильно підібрати кольорову гаму кожної із кімнат дому, потрібно, в першу чергу, уявляти собі хоча б у загальних рисах, що саме ви хочете бачити, для чого призначена ця кімната, і, безумовно, знати значення тих кольорів, які вам подобаються, їх вдале поєднання з іншими кольорами.

Як відомо, всі кольори діляться і належать до декількох груп. До теплої групи відносяться: червоний, оранжевий, жовтий, зелений і їх відтінки. Холодну групу складають: синьо-зелений, фіолетовий, блакитний, синій і їх відтінки. До ахроматичних або ж до нейтральних кольорів входять: білий, сірий, чорний. Абсолютно кожен з цих кольорів впливає на психологічний настрій людини, але по-різному. Щоб вибрати гарне колірне рішення оформлення кімнати, варто знати характеристику кожного кольору.

Хід роботи

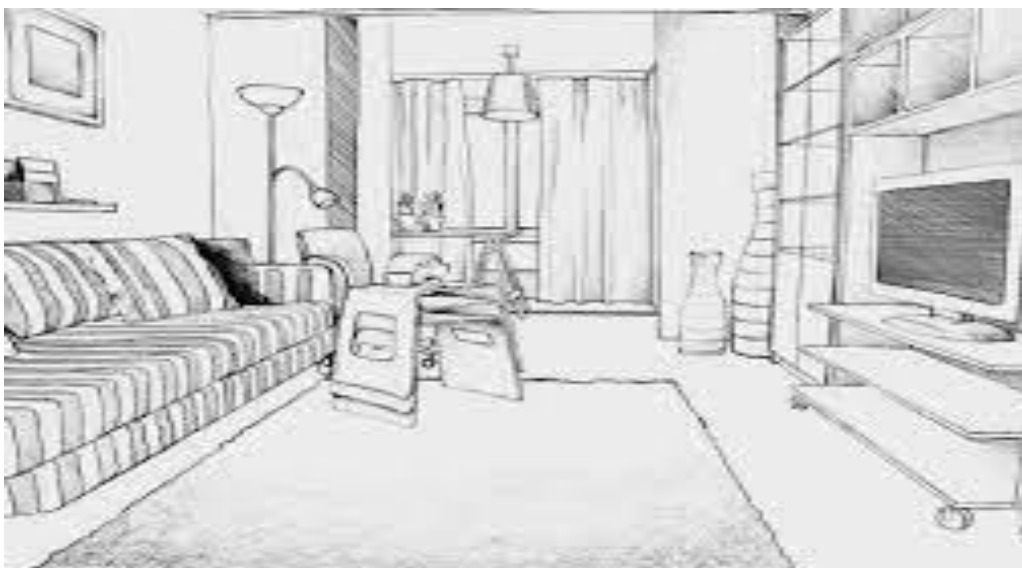
1. Здобувачі освіти отримують ескізне рішення кімнати.
2. Закріпивши і вивчивши новий матеріал, необхідно підібрати кольори в дизайні інтер'єру.

Ескізні рішення кімнати

№1 (по списку від 1-5)

№2(по списку від 6-10)

№3(по списку від 11-15)

№4(по списку від 16-20)

№5(по списку від 21-25)

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

1. Дати характеристику холодних кольорів.
2. Дати характеристику теплих кольорів.
3. Дати характеристику ахроматичних кольорів.
4. Дати характеристику хроматичних кольорів.
5. Як впливає колір на психологію людини?

Література:

1. Архітектурні деталі та обладнання інтер'єрів [Текст] : конспект лекцій для здобувачів освіти освітньо професійного ступеня: фаховий молодший бакалавр, галузь знань 19 Архітектура та будівництво, спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія за освітньо-професійною програмою «Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн» денної форми навчання/ уклад. С.М.Данилік – Любешів: ВСП «Любешівський ТФК Луцького НТУ», 2023. – 133с.
2. Кривенко П.В. та ін. Будівельні матеріали. – К.: Вища школа, 1993. 389 с., іл.
3. Методичні вказівки до виконання практичної роботи «Класичні ордери» з навчальної дисципліни «Основи архітектурного проектування та архітектурної графіки» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Архітектура та містобудування» спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» [Електронне видання] / Потапчук І. В. – Рівне : НУВГП, 2022. – 47

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Тематичне планування практичних робіт.....	6
Практична робота № 1. Архітектурні ордери	6
Практична робота №2 Архітектурні обломи.....	10
Практична робота № 3 Карнизи.....	16
Практична робота №4 Геометрична композиція.....	17
Практична робота №5 Орнаменти.....	20
Практична робота №6 Прямі і зворотні трафарети.....	22
Практична робота №7 Відмивка.....	28
Практична робота №8 Дизайнерське рішення інтер'єру кімнати.....	30
Література.....	35

Архітектурні деталі та обладнання інтер'єрів [Текст] : методичні вказівки до практичних робіт для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня: фаховий молодший бакалавр, галузь знань 19 Архітектура та будівництво, спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія за освітньо-професійною програмою «Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн» денної форми навчання/ уклад. С.М.Данилік – Любешів: ВСП «Любешівський ТФК Луцького НТУ», 2023. – 36с.

Комп'ютерний набір і верстка :	С.М.Данилік
Редактор:	С.М.Данилік

Підп. до друку _____ 2023 р. Формат А4.

Папір офіс. Гарн. Таймс. Умов. друк. арк. ____

Обл. вид. арк. __ Тираж 15 прим.